

**Διεξαγωγή
 Τεχνικής
 Διερεύνησης
 ν. 4033/2011 (Α' 264)**

Η διεξαγωγή της τεχνικής διερεύνησης δεν επιδιώκει την απόδοση ή τον επιμερισμό ευθύνης ή υπαιτιότητας. Έχει αποκλειστικό σκοπό, μέσω της διαδικασίας της ανάλυσης, στον προσδιορισμό των συντελεστικών παραγόντων και αιτιών που οδήγησαν σε ένα ναυτικό ατύχημα, στην εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων και διδαγμάτων και στην υποβολή συστάσεων ασφαλείας ή προτάσεων προς τα εμπλεκόμενα με το ναυτικό ατύχημα μέρη, με απώτερο στόχο την πρόληψη ή αποφυγή παρόμοιων ναυτικών ατυχημάτων στο μέλλον.

Σημεία ιδιαίτερου ενδιαφέροντος

- Η προσωρινή έκθεση συντάχθηκε σύμφωνα με την § 2 του άρθρου 16 του ν. 4033/2011, όπως ισχύει.
- Η παρούσα προσωρινή έκθεση έχει συνταχθεί χωρίς να λαμβάνεται υπόψη οποιαδήποτε διαδικασία διοικητική, πειθαρχική, αστική ή ποινική.
- Η Προσωρινή Έκθεση επιδιώκει να παρουσιάσει μια περίληψη των γεγονότων που συνέβησαν την 24-12-2015 και οδήγησαν στο πολύ σοβαρό ναυτικό ατύχημα.
- Η Προσωρινή έκθεση δεν καθιστά νομική συμβουλή και δεν θα πρέπει να εκλαμβάνεται ως τέτοια.

Πολύ Σοβαρό ναυτικό ατύχημα

Δεκέμβριος 2016

Το περιεχόμενο της Προσωρινής Έκθεσης διερεύνησης ναυτικού ατυχήματος, βασίζεται σε διαθέσιμες πληροφορίες, οι οποίες έχουν συγκεντρωθεί κατά τη διαδικασία της τεχνικής διερεύνησης. Η ολοκλήρωση της διαδικασίας ενδέχεται να εντοπίσει νέα στοιχεία και να επιφέρει μεταβολές ή τροποποιήσεις στα παρεχόμενα στοιχεία της Προσωρινής Έκθεσης. Οι ώρες που αναφέρονται στο κείμενο αφορούν τοπική ώρα της περιοχής του συμβάντος (UTC +2).

Συνοπτική περιγραφή ναυτικού ατυχήματος

Το Ρ/Κ ΡΑΦΗΝΑ απέπλευσε περί την 17:30 της 23^{ης} Δεκεμβρίου 2015 από τον λιμένα Καρλοβασιού/Σάμου προς εκτέλεση ενός μεμονωμένου πλου με προορισμό τον λιμένα Σαλαμίνας στον Πειραιά, για τη διενέργεια δεξαμενισμού καθώς και των απαιτούμενων εργασιών και επιθεωρήσεων για την έκδοση του πιστοποιητικού αξιοπλοΐας του. Το πλήρωμα του σκάφους που επέβαινε αποτελείτο από τρία άτομα, έναν κάτοχο διπλώματος Πλοίαρχου Β' τάξης, έναν κάτοχο Πτυχίου Κυβερνήτη Γ' τάξης και έναν κάτοχο διπλώματος Μηχανικού Γ' τάξης. Σύμφωνα με τις συλλεχθείσες πληροφορίες το Ρ/Κ ΡΑΦΗΝΑ για δύο έτη περίπου πριν από το ατύχημα βρισκόταν παροπλισμένο στη Σάμο και δεν εκτελούσε καμία εργασία, ενώ το Πρωτόκολλο Γενικής Επιθεώρησής του είχε λήξει από την 06^η Νοεμβρίου 2014.

Το πλήρωμα του ρυμουλκού επιβιβάσθηκε στο σκάφος στον Λιμένα Καρλοβασιού πρωινές ώρες της 23^{ης} Δεκεμβρίου 2015 και μετά από τη διενέργεια των βασικών ελέγχων και δοκιμαστικού πλου χορηγήθηκε βεβαιωτικό από ιδιώτη ναυπηγό για ένα μεμονωμένο πλου και το σκάφος απέπλευσε για Πειραιά με τη σύμφωνη γνώμη της Λιμενικής Αρχής. Το σχέδιο ταξιδιού περιελάμβανε πλου νοτίως της Ν. Ικαρίας, διάπλου του στενού Τήνου-Μυκόνου, πέρασμα νοτίως των Ν. Σύρου και Κύθου και εν συνεχεία Βόρειο-Δυτική πορεία προς τη Ν. Σαλαμίνα. Οι καιρικές συνθήκες που επικρατούσαν στην περιοχή μέχρι την Τήνο ήταν Βόρειοι-Βορειοδυτικοί άνεμοι με ένταση 5-6BF. Κατά τον πλου του Ρ/Κ Νότιο-Ανατολικά της Ν. Ικαρίας ο Μηχανικός διαπίστωσε μικρή εισροή υδάτων στον πρυμναίο χώρο του μηχανοστασίου από το σύστημα στεγανοποίησης του ελικοφόρου άξονα, το οποίο ήταν με «σαλαμάστρα». Ο Μηχανικός ανέφερε την εισροή υδάτων στον Πλοίαρχο, ωστόσο λαμβάνοντας υπόψη ότι το σύστημα ψύξης της χοάνης του ελικοφόρου άξονα ήταν υδρολίπαντο και ότι η εισροή υδάτων ήταν ελεγχόμενη αποφασίσθηκε η συνέχιση του πλου κάνοντας χρήση μιας ηλεκτροκίνητης αντλίας για την απάντησή. Παράλληλα, ο Πλοίαρχος του ρυμουλκού έδωσε εντολή στον μηχανικό να ελέγξει την κατάσταση του μηχανοστασίου κάθε μισή ώρα.

Περί την 22:00 και ενώ το σκάφος έπλεε με ταχύτητα 9 κόμβων νοτίως της Ικαρίας, στη θαλάσσια περιοχή του Αγ. Κηρύκου ο Μηχανικός ανέφερε ότι η αντλία απάντησης των υδάτων σταμάτησε να λειτουργεί. Σύμφωνα με τις αναφορές του πληρώματος το Ρ/Κ δεν διέθετε εναλλακτικό μέσο απάντησης των υδάτων, ωστόσο επειδή ο πλους πραγματοποιείτο κοντά στις ακτές και η εισροή υδάτων παρέμενε μικρή αποφασίσθηκε η συνέχιση του ταξιδιού. Κατά την 02:00 της 24^{ης} Δεκεμβρίου 2015 και ενώ το Ρ/Κ έπλεε μεταξύ Τήνου και Μυκόνου ο Μηχανικός ανέφερε στον Πλοίαρχο ότι η ποσότητα του νερού στο μηχανοστάσιο είχε αυξηθεί και η στάθμη του είχε φθάσει σχεδόν στο ύψος του ελικοφόρου άξονα. Το ρυμουλκό εκείνη την ώρα βρισκόταν σε απόσταση περίπου τεσσάρων ναυτικών μιλίων από τον λιμένα Τήνου και απαιτείτο σχεδόν μισή ώρα για τον κατάπλου σε αυτόν. Έχοντας υπόψη τις προαναφερόμενες συνθήκες, ο Πλοίαρχος αποφάσισε να καταπλεύσει στον λιμένα της Τήνου, ο οποίος είχε οριστεί και ως λιμένας καταφυγής στο βεβαιωτικό του ιδιώτη ναυπηγού για τη χορήγηση του απόπλου. Το Ρ/Κ θα παρέμενε στον λιμένα της Τήνου με σκοπό την ανάπαυση του πληρώματος και την προμήθεια καινούργιας αντλίας για το υπόλοιπο μέρος του πλου προς τον Πειραιά.

Κατά την είσοδο του Ρ/Κ στον λιμένα της Τήνου, ο Πλοίαρχος επιχείρησε να επικοινωνήσει με τη Λιμενική Αρχή, μέσω του VHF στο κανάλι 12, ωστόσο διαπίστωσε ότι η συσκευή VHF δεν λειτουργούσε. Ο Πλοίαρχος συνέχισε με κατεύθυνση προς το πλησιέστερο σημείο του λιμένα για την ασφαλή πρόσδεση του σκάφους. Κατά τους χειρισμούς παραβολής και όταν η μηχανή τέθηκε στο «ανάποδα» διαπιστώθηκε απότομη αύξηση του πρυμναίου βυθίσματος του σκάφους, το οποίο συνέχισε να αυξάνεται με γρήγορο ρυθμό. Επειδή το Ρ/Κ βρισκόταν σε κοντινή απόσταση από τον προβλήτα, το πλήρωμα εγκατέλειψε το σκάφος και ανέβηκε σε αυτόν. Το Ρ/Κ ΡΑΦΗΝΑ συνέχισε να παίρνει κλίση και βυθίστηκε με την πρύμνη του σε χρονικό διάστημα περίπου δυο λεπτών, περί ώρα 03:30, σε απόσταση τριών μέτρων περίπου από τον προβλήτα και βάθος επτά μέτρων. Σύμφωνα με τις αναφορές του πληρώματος εντός των δεξαμενών του ρυμουλκού υπήρχαν δυο (02) τόνοι πετρέλαιο Diesel.

Περί ώρα 04:00 το πλήρωμα του ρυμουλκού παρουσιάστηκε στη Λιμενική Αρχή Τήνου και ανέφερε το περιστατικό. Άμεσα το προσωπικό της Λιμενικής Αρχής έσπευσε στο σημείο της βύθισης και έθεσε σε ετοιμότητα τον διατιθέμενο εξοπλισμό απορρύπανσης. Από τη βύθιση προκλήθηκε μικρής έκτασης ρύπανση, ιριδιζούσας μορφής, η οποία περιορίστηκε στον θαλάσσιο χώρο του περιστατικού. Δεν αναφέρθηκε κανένας τραυματισμός και όλο το πλήρωμα ήταν καλά στην υγεία του. Μέχρι και την έκδοση της παρούσας το Ρ/Κ «ΡΑΦΗΝΑ» παραμένει στο σημείο βύθισής του και δεν έχει ανελκυστεί.

Διερεύνηση	Τελική έκθεση διερεύνησης
<p>Η τεχνική διερεύνηση και η διεξαγόμενη ανάλυση, ανέδειξαν παράγοντες οι οποίοι μεταξύ άλλων οδήγησαν στην επέλευση του ναυτικού ατυχήματος στους οποίους συμπεριλαμβάνονται η εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου που αφορά στην έγκριση μεμονωμένου ταξιδιού, χωρίς πιστοποιητικά ασφαλείας και εκτός της περιοχής ευθύνης της Λιμενικής Αρχής με σκοπό τον δεξαμενισμό, το πλαίσιο των ελάχιστων απαιτήσεων επιθεώρησης για την εκτέλεση του εν λόγω ταξιδιού, η εξοκείλιση του πληρώματος με τον εξοπλισμό του σκάφους και άλλοι όπως θα καταγράφουν στην τελική έκθεση διερεύνησης.</p>	<p>Η τελική έκθεση διερεύνησης αναμένεται να ολοκληρωθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα και σχέδιο αυτής θα αποσταλεί προς τα ενδιαφερόμενα μέρη με σκοπό τη διατύπωση απόψεων και σχολίων κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό 1286/2011/ΕΕ.</p>

**Διεξαγωγή
Τεχνικής
Διερεύνησης
ν. 4033/2011 (Α' 264)**

Η διεξαγωγή της τεχνικής διερεύνησης δεν επιδιώκει την απόδοση ή τον επιμερισμό ευθύνης ή υπαιτιότητας. Έχει αποκλειστικό σκοπό, μέσω της διαδικασίας της ανάλυσης, στον προσδιορισμό των συντελεστικών παραγόντων και αιτιών που οδήγησαν σε ένα ναυτικό ατύχημα, στην εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων και διαγνμάτων και στην υποβολή συστάσεων ασφαλείας ή προτάσεων προς τα εμπλεκόμενα με το ναυτικό ατύχημα μέρη, με απώτερο στόχο την πρόληψη ή αποφυγή παρόμοιων ναυτικών ατυχημάτων στο μέλλον.

Γρηγορίου Λαμπράκη 150
185 35
Πειραιάς

Tel: 213 1371970
213 1371969
213 1371968
Fax: 213 1371269
Email: hbmci@yna.gov.gr

ΤΕΚΜΗΡΙΩΜΕΝΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΛΟΙΟΥ

Όνομα πλοίου	ΡΑΦΗΝΑ
Σημαία	Ελληνική
Αρ. Νηολογίου	ΣΑΜΟΥ 333
Τύπος πλοίου	Ρυμουλκό (Ρ/Κ)
ΙΜΟ	Δ/Α
ΔΔΣ	SV5383
Ολικό μήκος (m)	20,30
Πλάτος (m)	4,86
Έτος καθέλκυσης	1929
Τόπος Ναυπήγησης	Ολλανδία
Υλικό κατασκευής	Χάλυβας
Ολική χωρητικότητα (ΚΟΧ)	47,29
Αριθμός και τύπος προωστήριων μηχανών / Ιπποδύναμη	Μια (01) MEK DAEWOO 720 HP
Αριθμός Πληρώματος	03
Πλόες	Εσωτερικοί εντός περιοχών Α1 GMDSS
Α.Ο. Πιστοποίησης Κλάσης	—
Φορέας Κυβερνητικής Πιστοποίησης	Λιμενική Αρχή Σάμου

Πληροφορίες ναυτικού ατυχήματος

Ημερομηνία / ώρα	24 Δεκεμβρίου 2015 / 03:30
Τύπος ναυτικού ατυχήματος	Πολύ Σοβαρό ναυτικό ατύχημα
Επικρατούσες καιρικές συνθήκες	Βόρειο-Βορειοδυτικοί άνεμοι εντάσεως 5-6Bf.
Τοποθεσία	Εντός του Λιμένα Τήνου
Υλικές ζημιές στο πλοίο	Βύθιση και ολική απώλεια του ρυμουλκού
Ρύπανση	Μικρής έκτασης (περί τα πέντε τετραγωνικά μέτρα), ιριδίζουσας μορφής
Τραυματισμός - απώλεια ζωής	—

ΤΟ Ρ/Κ «ΡΑΦΗΝΑ» ΒΥΘΙΣΜΕΝΟ ΣΤΟΝ ΛΙΜΕΝΑ ΤΗΝΟΥ

